

Ötven sor

A tükör ősi találmány. Az ember szeret szembenézni önmagával, szeret szembeülni saját tetteivel, igyekszik ellenőrizni változó vonásait. Azt mondják, a tükör még a mesében is igazat mond: „Szép vagy, szép vagy, szép királynő, de Höféhérke...” A tükör persze hétköznapibb dolgaink segítője is, borotválkozások, sminkkészítések elengedhetetlen velejárója, de alkalmasint növeli a tér optikai élményét, a visszapillantó segít a közlekedésben (néhány mélyről érkezett, s magasra kapaszkodott vezető asztalán is szívesen látnánk), a művészet átvitt értelemben funkciója meghatározására is használja. S még nem is szültünk egykori gyermekünk iatékaikról, melyek között előkelő helyet foglalt el a törött tükördarabkákkal végrehajtott reitett akciósorozat... S kell-e említeni a Vidám Park tükörlabirintusát, vagy társadalmunk

mindennapi görbetükör-villanásait?!

Az előbbi emlékek és gondolatok egy esettanulmány tartópillérei. Történt ugyanis, hogy a legutóbbi dorozsmai vásáron találtam egy rég keresett, szép ivelésű, megfelelő méretű, finoman faragott fakereket. Azaz, pontosabban egy képet, ilven keretben. Az előszobátükör régi hiányát pótolandó, mivel a boltok hosszú sorát hiába jártam végig sokadszor. A bizományi falain ugyan, meglehetősen borsos áron, függtek velenői remekek, dús faragású, aranyozott keretben — de hát egy panellakás előszobájában úgy hatna, mint rekes kis cigánygyerekek a „DÉL CSILLAGA”. Azt mondanom sem kell, hogy a keretből először kivettem a hímet Krisztust — csodálták is, az értékre nincs szükségem, de az árából nem engedtek. Rájöttek, beleszerelmesedtem a keretbe.

Ami ezt követően történt, az jól jellemzi kusza szolgáltatási rendszerünket. Kerestem a legolcsóbbnak tűnő megoldást, gondoltam, a Komfort szövetkezet speciális részlege csak erre az ovális keretre vár. Beraktam hát a kocsit csomagartóiba a becses darabot, gondoltam, egy-két óra múlva már a falon lesz a mindenkor üvívizsgálata készített bútor darab. Az üzletben kicsit lehűtöttem. Természetesen készítenek ovális tüköröt, természetesen igyeksenek kiszolgálni a kedves igénylők legspeciálisabb kívánásait, természetesen minden megoldható, ha „tetszik készíteni egy pontos sablont, lehetőleg kemény papírból, ha ki tetszik várni azt a néhány hetet, amíg a szakemberek az én által rendelkezésünkre bocsátott sablon alapján üvegből kivágnak a formát, majd egyik felét a megfelelő eliarással bevonva, tükörré varázsolják azt”. Rövid számítás: néhány tízforintos munkáért irány a papírbolt, otthon a keret alapján sablonrajzolás, -vágás, vissza az üzletbe, hetek várakozása, s lesz végre tükör az előszobában.

Nem köszönöm, megpróbálom sablon nélkül. A maszek üveges éppen kiszállt autójából, amikor műhelybe elé értem. Kezemben a kerettel, elkezdtem mondani a kérésemet, be sem fejezhettem, elvette a keretet, s az autóból szólt vissza: fél óra múlva jöhet érte! Így aztán, ha nem is egy óra alatt, de hamarosan lett tükör az ovális keretbe.

S ebben a tükörben azóta én nem csupán magamat látom, ha belenézek de azt a zavart, bürokratikus gubancot, áttekinthetetlen és érthetetlen munkaszervezést, azt az ellentmondásos valóságot, mely minden jó szándék, oldó és tisztázó szabályozás ellenére, még ma is kerékkötője a gyorsabb haladásnak, a precízebb kiszolgálásnak, a közérzet jobbításának. Vagy egy görbe tükör csalóka illúziója mindez, s meg is érdemli, aki ovális tüköröt álmodik lakótelepi otthona előszobájába?!

Tandi Lajos

Szövetkezeti tanácskozás

Szombaton Szombathelyen tartotta ülését az Országos Szövetkezeti Tanács. A mezőgazdasági, ipari és az általános fogyasztási szövetkezeteket összefogó tanács évente kétszer ülésezik, egyszer a fővárosban, egyszer pedig valamelyik megyében.

A szombathelyi tanácskozásán megemlékeztek a 62. nemzetközi szövetkezeti napról, majd tájékoztató hangzott el a Vas megyei szövetkezetek életéről, munkájáról, a három ágazathoz tartozó szövetkezetek együttműködéséről. (MTI)

Hétfőtől

Burgonyás helyett — kukoricás

Csak 'búcsút kell mondani a közkedvelt burgonyás és Vázsonyi kenyérnek, tudtuk meg a Szegedi Sütőipari Vállalat vezetőitől a hét végén. Mivel az ismert burgonyahiány miatt megakadt a burgonyapehely gyártása, s az újburgonya földolgozásáig átmeneti hiány keletkezett ebből az alapanyagból is, július 9-től nem sűt burgonyás kenyeret a vállalat.

Helyette mint „minőségi kenyeret” új készítményét, a kukoricapelyhes vekniket kínálja. A vásárlók egyébként már június 3-tól megízlelhetik az egyes üzletekbe kiküldött 1 kilogrammos kenyeret, a tapasztalatok szerint fogadtatása kedvező volt. Hétfőtől kezdve minden boltban kapható lesz a kukoricapelyhes kenyér — kilója 10 forint 40-bé kerül —, melynek minősége, kellemes ízhátása, külleme és eltartóhatósága — ígéri a szakemberek — hasonló a burgonyáséhoz.

Majd elvállal... Ch. A.

Lóerőkkel Szegedre, lovakkal az erdőbe

Kijelenthetem: semmivel nem marad el Szeged a kemping vendéglátásban — vendéglátásban az európai átlagtól.

Szikszón a vízművek ideális erdőterület alakított ki sátorhelyet. Ötszáznál több család talál ott alkalmat a nyugodt pihenésre. A területhasználati díj — autóval együtt — mindössze 65 forint naponta. Ebben belefoglalatik a határos strand használata és a fürdő minden szolgáltatása. A vállalat az újszegedi partfürdő is létesített egy hasonló táborhelyet.

A Napfény és üdülőközpont az Izabella híd lábánál a legkényesebb igényeket is kielégíti. A szállodában 44 szoba várja a vendégeket. Pótágyakkal együtt 107-en lakhatnak kényelmesen. A motel 428 turistát tud fogadni — faházakban. Emellett természetesen van hely lakókocsiknak és sátraknak is.

Lehet főzni, de aki nem akar „pepecselni”, az a szálló ételbárjában vagy a kemping büféiben találhat finas falatokat.

A szolgáltatásokról megtudtuk: egyéni és csoportos lovaglást szerveznek a Postakösi csárda szomszédságában levő lovasiskolában. A jó ismert városnéző panoráma busz az ünnepi hetek alatt menetrend szerint jár, de a Játékok előtt és után előjegyzésre csoportos körutazást is vállalnak. Van természetesen gyermek-és felnőttmedence, valamint bitumenes teniszpálya. Az

Somogyi Károlyné felvétele Finnek Szikszón

A KÖRZET

üdülőközpontban a BAV kempingcikkeket árul. A kerékpártól a hűtőtáskáig mindent megtalálnak az érdeklődők, ami a kényelmes pihenés feltétele. Nyáron kölcsönző is üzemel. Hogy az utazó kapcsolatot tartasson, ha kell, az egész világgal, telefon és telex áll rendelkezésére. Az utóbbi különösen a kamionparoló megépítése óta népszerű, gyakran üzenettel várják a sofőröket.

A kisteleki Afész szálláshelyén, az E5-ös út mellett háromszemélyes faházakban hetvenketten pihenhetnek egyidőben. Ezen túl 100—120 táborozó területet jelöltek ki. Természetesen itt is igényelhető a sétakocsikázás és a lovaglás.

Tehát Szegeden és a város környékén közel kétezer átutazó pihehet sátorban, lakókocsiban vagy kényelmes szobában mindenütt kulturált körülmények között. Szerteföldön híres a magyaros vendégszeretet, s hogy ez így van, bizonyítja: akik izelítőt kaptak már a vendéglátásukból, gyakran visszatérnek vagy jó hírünket terjesztvén másokat küldenek. A. S. S.

Folyóiratszemle

Egészségügyi körkép

Szokatlan feladatra vállalkozott a Társadalomkutatás Akadémiai folyóirat, amikor teljes számát szentelte az egészségügyi hazai állapotának. vezetői törekvéseinek, lehetőségeinek és korlátainak. A magyar társadalomtudományi folyóiratok közül nem tudunk hasonló teljesítményről, így ez a másfél száz oldal méltán kelt érdeklődést.

Hutás Imre miniszterhelyettes bevezető tanulmánya tartalmi áttekintést ad a magyar orvosok társadalmi helyzetéről, gyógyító munkájáról, előlegzi azokat a problémaköröket, amelyek, a folyóirat többi írása részletez. „A hátrányos kulturális helyzetben levő réteghez, alig vagy megkésve ér el a józanabb életvitelre irányuló propaganda. A közhiány-elemmel ellentétben, hazánkban is a magasabb iskolai végzettségűek haláláza. szignifikánsan alatta marad az alacsonyabb iskolai végzettségű kategóriáknak.” Milyen varázslatos kincs a műveltség, hogy még a halálnak is parancsol — vagy prózáiban szólva, milyen korán eldől az ember sorsa, már az iskolában!

„A rendkívüli hírveréssel kísért szívtranszplantáció megítélésében sem lehet kiárni az üzleti szempontokat. Jelenleg egy szívtülteltetés 57—110 ezer dollárba kerül, bár ez messze alatta marad a 240 ezer dollárba kerülő májtültetésnek. Jelenleg az USA-ban tucatnyi ügynökség gyűjti az átültetésre alkalmas szerveket, jól prosperáló üzleti vállalkozásként.” Világlatott orvos mondta, hogy amíg nyugaton fillérre tudják kollégái, milyen gyógyimódi mennyibe kerül, addig nálunk még szóba hozni is illetlenség ilyen témát. Pedig, az okos mérlegelés nem azonos a pénzzé tett egészség. Valamely egészségügyi intézmény rendelkezésére álló költségvetés arányos fölösztásához nélkülözhetetlen az ott dolgozó orvosok szociálpolitikai tájékozottsága. Persze, ha a vezetés maga is kukacoskodásnak tartja a mi-mennyibe-kerül elv érvényesítését, akkor a tájékoztatás eleve gellert kap.

Császi Lajos az orvostársadalom tényleges és szándékolta autonómiájáról, önállóságáról írt tanulmánya, azt hiszem, érzékeny területet vizsgál. „A legutóbbi években a világ legtöbb országában valóban megtalálhatók azok a jelek, amelyek az autonómia beszűkülésére utalnak. Valamennyi ország egészségügyi vezetése az állam jóval nagyobb mértékben felügyeli az orvostársadalmat is, mint bármikor korábban. Csökkent az orvos hatalma, tehát tekintélye is, az alá-főlerendeltséget tanácsadói-szolgáltatási szerep váltja fel, a tiszteletet és parancsolást az alku.” De nem is lehet másként, tesszük hozzá, hiszen az orvos is köztünk él, hasonló viszonyok között, és betegségeink jó részének csak a társadalom által képes parancsolni.

Orvoslás és társadalom szervez. kapcsolataira mutat

Tráser László

Tömeges megbetegedés a sportnapköziben

Egyelőre csak a sportuszodában lehet oktatni

A szegedi sportnapközis tábor 6—14 éves korú diákok körében enyhe lefojtású, has- és fejfájással, hányással és ritkább esetben hasmenéssel járó megbetegedésekről érkezett bejelentés június végén a Csongrád megyei Kórházhoz. Összesen 49 gyerek betegedett meg. A fertőzés okának vizsgálatát azonnal megkezdték.

A vizsgálat jelenlegi szakaszában vírusos fertőzés gyanúja áll fenn, melyet a betegség lappangási szakaszában lévő, vagy már gyógyult, de a kórokozót még hordozó gyermekek által fertőzött fürdővíz terjeszthet. Elsősorban az úszáskutatásban résztvevő gyermekek kaphatták meg a fertőzést, akik a vízben hosszabb ideig tartózkodtak. A fürdővíz folyamatosan fertőződik, ezért a szegedi partfürdő, a ligetfürdő és a termálfürdő medencéinek napenkénti, illetve másnapenkénti — szigorúan ellenőrzött — fertőtlenítése nem hozott eredményt. A szükséges tisztítási határfokot csak a sportuszoda folyamatos tisztító-fertőtlenítő berendezésével lehet elérni. Annak érdekében, hogy újabb megbetegedések ne forduljanak elő, szükségessé vált az úszás-

oktatás felfüggesztése — a sportuszoda kivételével — amíg a járványügyi helyzet ezt indokolja, illetőleg amíg a medencék folyamatos és eredményes fertőtlenítésének feltételeit a Szegedi Vízművek és Fürdők Vállalat meg nem teremti. — kaptuk az információt a megyei tanács vb egészségügyi osztályától.

Természetesen a szennyezés mértékétől is függ, hogy mikorra lesz eredményes a fertőtlenítés. Kö-

zös érdek a medencék vizeinek és tisztaságának megóvása. Az egészségügyi szervek fölhívják a figyelmet arra, hogy a fürdözést mindig előzze meg a vécé, a tusoló és a lábmósó használata. A strandot csak azok látogassák, akik egészségesegek. Kerülje el ezt a kapcsolódási, vagy szórakozási lehetőséget az, akinek láza, hasmenése, szem-, fül-, torok-, vagy bőrgyulladás van.

— int —

Megjelent az új Kresz-teszt

Már kapható az új Kresz-teszt című könyv, amelyet az Idegenforgalmi Propaganda és Kiadó Vállalat jelentetett meg. A kiadvány a tanfolyamot most végzőknek és a jogosítvánnyal már rendelkezőknek segítséget nyújt a közlekedés szabályainak játékos elsajátítására és az önkontrollra. Az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács legfrissebb adatai szerint 1983-ban 1591-en veszítették életüket az utakon. A baleseteknél több mint 25 ezren sérültek meg, köztük háromezer 14 éven aluli gyermek. Az

okok: gyorshajítás, elsőbb-ségi szabályok megsértése, szabálytalan kanyarodás, alkoholfogyasztás. Ma gyakori vitatéma: a július 1-én életbe lépett új Kresz meanyiben új. Hiszen nem alapvető változásokról, hanem olyan módosításokról van szó, amelyeknél az elmúlt nyolc évi tapasztalatokat, a külföldön bevált új módszereket vették figyelembe a jogalkotók. Az egységes szabályzatot nem lehet és nem is kell úgy alkalmazni: mi az új és mi a régi belőle.

E könyvnek nem felada-

ta, hogy helyettesítse a vizsgára felkészítő új tankönyvet, de annak elkészültéig hasznos segédeszközként szolgálhat. Szerkesztésekor arra törekedtek, hogy a módosított és a kiegészítések mellett alkalmat adjanak a szabályok ismétlésére, ezért közlik a Kresz teljes szövegét is. Kétszázötven tesztkérdésen kívül számos ellenőrző kérdés segíti a szabályok megismerését. A könyvben közölt rejtény-pályázat helyes megfejtői között jutalmakat sorolnak ki.